

СТАНОВИЩЕ

ОТ ПРОФ. ДФН БОЙКА ЦИГОВА

ЧЛЕН НА НАУЧНОТО ЖУРИ ЗА ПРИСЪЖДАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНА И НАУЧНА СТЕПЕН
„ДОКТОР“ ПО ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 2.1. ФИЛОЛОГИЯ (ЯПОНСКА ЛИТЕРАТУРА
И КУЛТУРА)

ЗА ЛЮДМИЛА КИРИЛОВА ИЛИЕВА

И ДИСЕТАЦИОННИЯ Й ТРУД „ОТРАЖЕНИЕ НА ШИНТО И БУДИЗМА В ПИЕСИТЕ НА
СЦЕНИЧНОТО ИЗКУСТВО НО“

Людмила Кирилова Илиева е зачислена в редовна форма на докторантура на 05.02.2016 г. със заповед № РД 20_299 от 03.02.2016 г., по професионално направление 2.1. Филология (Японска литература и култура), с научна специалност „Литература на народите на Европа, Америка, Африка, Азия и Австралия“.

След като завършва бакалавърска степен по специалност „Кино и ТВ режисура“ в Нов български университет, през 2001 г. се дипломира и за образователна квалификационна степен „магистър“ по специалност „Религиознание“, със специализация „Сравнително религиознание“. От 1983 г. до 2001 г. е заемала длъжностите: организатор и директор на филмова продукция в „Студията за игрални филми Бояна“ и директор на Дирекция Игрални филми в новосъздаденото обединение „Бояна филм“. През различни години на същия период е работила и на свободна практика като изпълнителен продуцент и директор на филмови продукции. Притежава сертификат за образователна степен по йога, след курс на обучение в Индия. От 2012 г. до 2015 г. е била хоноруван преподавател по йога философия в International school Verdala в Малта и лектор по религиознание и йога на свободна практика. От 2016 г. е хоноруван преподавател в катедра „Езици и култури на Източна Азия“. От 2018 г. е хоноруван преподавател в катедра Японистика на Факултет по класически и нови филологии в СУ „Св. Климент Охридски“. Провежда редовни занятия по избираемата дисциплина „Японско кино“ от бакалавърската програма на катедра Японистика.

Представеният за защита дисертационен труд „Отражение на Шинто и Будизма в пиесите на сценичното изкуство Но“ е структуриран в увод, три глави, заключение, раздел с посочени приносни моменти, библиография със 161 източника и 4 приложения.

Представлението НО е сценична постановка, представляваща цялостна неделимост, състояща се от стилизирани оперни компоненти (вокални – хорови и индивидуални изпълнения), хореографски компоненти (танцови изпълнения и миманс), елементи на акробатика и актьорските изпълнения с маски. Сценографията също е силно стилизирана. Особеното в случая е, че нито един от изброените компоненти не е доминиращ и не може поотделно да определя вида на сценичната постановка – нито като опера, нито като балет, нито като драма. *Йокьоку* (или така наречените пиеси) също са само един от изброените съставни елементи, които докторантката е избрала за обект на изследването си.

Актуалността на темата се потвърждава от факта, че и като обект, и като предмет на анализи НО предоставя необятен потенциал от възможности за приноси в науката в много аспекти. Почти всички по-известни изследвания за НО (с изключение на някои от трудовете на руски изследователи) са предимно по отношение на драматургичните особености на спектакъла. От друга страна, влиянието на шинто и будизма в НО също е отразявано по един или друг начин в научната книжнина. В дисертационния труд на Людмила Илиева те се обсъждат като **единна, комплексна предпоставка за създаване на оригиналната форма на сценично изкуство, което само по себе си е комплекс от взаимозависими театрални елементи.**

Сред разработките, посветени на *йокьоку*, така наречените пиеси се подлагат предимно на литературоведски анализи и се акцентира основно на театроведски анализи в общия художествен корпус на спектакъла. Достоянство на дисертационния труд на Людмила Илиева е, че в изложението на главата, посветена на пиесите на НО – *йокьоку* е отделено особено внимание на естетическите аспекти в някои от тях, чиито сюжетни очертания според докторантката са характерни образци на пряко будистко и шинтоистко влияние в тях. За целта са открити само някои от ключовите понятия, сред които *юген* и *мономане*, които докторантката анализира от гледна точка на категориалните за театралната естетика понятия – хармонията и превъплъщението. Те са акцент в общата концептуална рамка на изследването и са представени като основен аргумент за доказване на тезата, че *йокьоку* са оригинална художествена проекция на съчетание от будистки идеи и традиционни шинтоистки верски послания.

Смятам за напълно основателно мнението на докторантката, че наред с откритите приноси, направената от нея съпоставка между възгледите на Дзеами Мотокийо и

Михаил Чехов за актьорските техники е особено важен принос на изследването ѝ. Нещо повече. Убедена съм, че и в международен план този въпрос би се превърнал в сериозно научно предизвикателство за редица нови научни изследвания в областта на драматургията, театрознанието и компаративистиката.

След проведеното обсъждане на дисертационния труд в катедра Японистика, авторката му се е съобразила с всички забележки и препоръки и надлежно ги е отразила в изложението си. В резултат на въведените в текста аналитични допълнения, теоретичните постановки в изследването са придобили още по-убедителен вид.

Авторефератът съответства на структурата и съдържанието на дисертационния труд.

По темата на дисертацията си Людмила Илиева има **6 публикации**, сред които 1 книга и 5 статии в академични сборници и специализирани списания. Във всяка от тях са засегнати въпроси, които намират по-задълбочен аналитичен разбор в дисертационния труд.

Докторантката е участвала с **доклади** в 3 национални научни форуми и конференции: *Носачи на вятър - Естетика и философия на хайку поезията* (31.05.2016 г., СУ „Св. Климент Охридски“), *Духовност и морални ценности на изтока* (24.03.2017 г.) и *Хармония в различията* (11.12.2017 г. в УниБИТ, София). Участвала е и като панелист в 1 международна научна конференция: *Promoting Japan* (19.03.2018 г., гр. Вършец).

За периода на докторантурата си Людмила Илиева е участвала в проектната и издателската дейност на катедра Японистика в СУ „Св. Климент Охридски“: Организираща е 1 научна конференция (2017 г.) и е член на съставителски екип на научен сборник с доклади (2017 г.).

Педагогическата и административна дейност на докторантката е представена от:

- Разработване на учебна програма на избираема дисциплина „Японско кино“;
- Проведено обучение на студенти в курс по японско кино, успешно реализиран в 3 семестъра през трите години на докторантурата;
- Създаване на визуална документация за нуждите на катедра Японистика.

В заключение смятам за уместно да отбележа, че в продължение на повече от четвърт век не е известно да има български изследовател, който да е приел предизвикателството за проучване на мистериозното пространство на сценичното японско изкуство НО. Със своя дисертационен труд Людмила Кирилова Илиева се е осмелила да рискува не само да пристъпи, но и успешно да навлезе във все още енигматичната дори за нас, японистите тематика. Сам по себе си този факт заслужава не само внимание, но и признание за нейния принос в българската японистика. Доказателство е и за смелостта за пръв път у нас да се навлезе в сложна естетическа проблематика на едно от традиционните японски изкуства – НО, с оглед на комплексното влияние на две силни духовни системи – шинто и будизма.

Отчитайки качествата на дисертационния труд и в подкрепа на цялостната научноизследователската дейност на автора му, убедено препоръчвам на научното жури да предложи на уважаемите членове на Факултетния (научния) съвет на Факултета по класически и нови филологии, на Людмила Кирилова Илиева да бъде присъдена образователната и научна степен „доктор“.

Член на научното жури и научен ръководител на докторанта:

01. 06. 2019 г.

/проф. дфн Бойка Цигова/